

Om Pekingmennesket - *Sinanthropus pekinensis*.

Af

Adjunkt, cand. mag. Axel Schou.

Man kan maaske undre sig over, at der i den sidste Menneskealder, trods ivrig Søgen efter „the missing link“, kun er fundet saa faa Rester af de mest primitive Menneskeformer og deres formodede Aner blandt Anthropomorferne. Det maa ved en saadan Betragtning erindres, hvilken sjælden Kombination af heldige Omstændigheder der kræves, for at et Abelig i Nutiden skal undgaa Destruktionen paa Jordoverfladen ved Tildækning af en eller anden Slags. At dette er sket nu og da, er vel utvivlsomt, men dels kan Fossilet ved Omdannelser af Jordoverfladen atter være ødelagt, — og er det bevaret i en for Forskning tilgængelig Form, skal der ihvertfald det Held til, at det findes, — og findes af en Person, der har lidt Begreb om dets Værd. Ethvert Fund af denne Art er derfor alene ved sin Sjældenhed af største Interesse, og et saadant Fund er Pekingfundet, — og tilmed et særdeles righoldigt.

Fundets Historie er i Korthed følgende: En første Antydning af forhistoriske Mennesker i Pekingegnen stammer fra Aarhundredskiftet, da der i et Apotek i Peking mellem fossile Knogler (der i Kina anvendtes som Lægemiddel) opdagedes en jordfunden Mennesketand af meget primitiv Type, „Shansi-Tanden“, som ledte Fagfolks Tanker i denne Retning. Men først i 1922 fandt Prof. J. Gunnar Andersson ved Chou-Kou-Tien, 40 km S.V. for Peking, en Lokalitet med fossile Dyreknogler, mellem hvilke der i 1926 fandtes to menneskelige Kindtænder. Gravningerne fortsattes af Kanadieren Davidson Black, Svenskeren Bohlin og bl. a. Kineserne Li og Pei, og i Okt. 1927 fandtes den Kindtand, som Black med Henblik paa dens Betydning for Menneskets Afstamning kaldte „the most important tooth of the world“, og paa Grundlag af hvilken han opstillede en ny hypotetisk Menneskeform, *Sinanthropus pekinensis*. Senere udgravedes Fragmenter af Kæber og Hovedskaller og i December 1929 — just som Gravningerne skulde indstilles — den øverste Del af en Hovedskal i ret

velbevaret Tilstand. Senere Undersøgelser har bragt mere Materiale frem, — i Juni 1930 saaledes en Skaldel, paa hvilken en lille Del af Næsepartiet var bevaret.

Hvad der gør Fundet, om muligt, endnu mere værdifuldt, er den Omstændighed, at de ledsagende Faunarester gør det muligt at datere det til ældre Diluvium; en heldig Ting er det endvidere, at dette Fund i Modsætning til flere foregaaende er udgravet af Videnskabsmænd under Anvendelse af den mest formaalstjenlige Teknik.

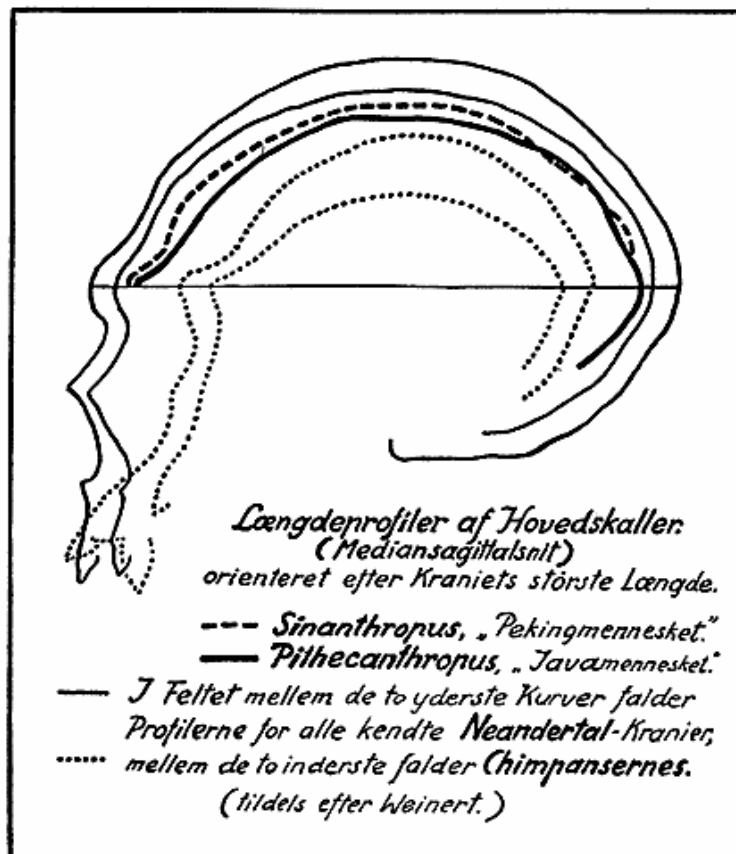
Findestedet er et Hule- og Kløftsystem i silurisk Kalksten, som i ældre Diluvialtid er udfyldt med Kalkbrokker og Ler, hvorefter det hele ved Imprægnering er omdannet til en fast Travertinbjergart, hvoraf de enkelte Stykker af Fundene med Besvær maa mejsles ud. Videre Gravninger vil maaske løse Gaaden, om hvordan disse Kraniedelev er bragt til Stedet. Som aflejret af gennemstrømmende Vand lader det sig ikke let forklare, at der kun findes Dele af Hoveder, et Faktum, der ogsaa vanskeliggør Fundets Forklaring som Rester af et Rovdyrmaaltid. En yderligere Bearbejdelse af Materialet vil maaske ogsaa afsløre andre Skeletdele i Travertinen, med hvilken de hidtil fundne Dele i flere Tilfælde har været „sammenvokset“ indtil Ukendelighed. Groft forarbejdede Flintredskaber er før fundet i Egnen, men ikke i Tilknytning til de sidste Fund. Flint forekommer ikke som Bjergart der paa Stedet.

Som det fremgaar af Profilkurven af Hovedskallerne er de karakteristiske Ejendommeligheder først og fremmest den ringe Kranieøjde, den lave tilbagevigende Pande og de mægtige Øjenbrynsbuer, der som en Kam rager frem over Ansigtssiden og ved en tydelig markeret Indsnøring adskiller sig fra selve Hjerneboksen. I Nakken bemærker man det stærkt fremtrædende Fæste for Nakkemusklene, der antyder, at Hovedet ikke som hos Nutidsmennesket har været i Ligevægt paa Hvirvelsøjlen, men ligesom Pattedyrhoveder i Almindelighed har været holdt oppe af de stærke Nakkemuskler. Hermed hænger det ogsaa sammen, at Nakkehullet har siddet længere tilbage end hos Nutidsmennesket.

Men Hensyn til Kraniebredden viser S. ogsaa primitive, abeagtige Træk. Medens den største Bredde hos Nutidsmennesket ligger paa Højde med Sømmen mellem Tindinge- og Isseben for derefter at aftage nedefter mod Øreregionen, er det omvendt hos Menneskeaberne, idet Bredden er størst forneden, hvilket staar i Forbindelse med den kraftigt udviklede, brede Underkæbe og det forholdsvis lille Hjernevolumen. *Sinanthropus* indtager her en Mellemstilling, idet Bredden er størst forneden, men kun lidt smallere end ved Tindinge—Issebensømmen. Hjernevolumen anslaaes til 980—90 cm³ — altsaa betydeligt større end de nulevende Menneskeabers, der sjældent er over 600 cm³,

men langt under Menneskehjernens, der hos nulevende varierer mellem 12—1600 cm³.

Hvorledes *Sinanthropus* forholder sig til de øvrige fossile Menneskeformer, kan i visse Henseender ses af Figuren, paa hvilken Kurverne for et Par af de Former, der nærmest kommer i Betragtning, er indtegnet til Sammenligning. Den store Overensstemmelse med *Pithecanthropus* falder straks i Øjnene, ligesom en Betragtning af

Fotografierne straks fremkaldte Kraniekalotten fra Java i Erindringen. En nærmere Undersøgelse viser, at Ligheden ikke er overfladisk; i mange væsentlige Træk er der en smuk Overensstemmelse mellem disse to Fund.

Typen, *Pithecanthropus erectus*, „det oprejstgaaende Abemenneske“, blev som bekendt opstillet paa Grundlag af den Kraniekalot, som Hollænderen Dubois i 90'erne fandt paa Java. Det kan bemærkes, at dette Fund ikke blev gjort ved et rent Tilfælde, men som Følge af en systematisk Eftersøgen, idet Dubois lod sig forflytte som Militærlæge til Java netop for at faa Lejlighed til at efterforske den Mellemform mellem Abe og Menneske, som Haeckel havde forudsagt maatte

søges paa Sundaøerne. Efter Billeder kan det være svært at skelne *Sinanthropus*- og *Pithecanthropus*-Skallerne fra hinanden; var det sidste Fund gjort paa Java, vilde det — efter Weinerts Mening — være blevet omtalt som et nyt *Pithecanthropus*-Fund.

At der er Forskelligheder, ses af Profilkurverne. *Sinanthropus* har en stejlere Pande (det sidst fundne Eksemplar dog ikke i saa høj Grad som det første, her gengivne) og Hjernevolumen har sikkert været større. Disse Forskelligheder er dog ikke større, end at Weidenreich anser det for muligt at forklare dem som Race- eller Individualvariationer, ihvertfald betragter han *Sinanthropus* og *Pithecanthropus* som to hinanden meget nærstaaende Former. Medens visse tyske Anthropologer — ogsaa Weinert f. Eks. — saaledes har været tilbøjelige til at diskutere Berettigelsen af Opstillingen af *Sinanthropus* som en særlig Type, betoner deres engelske Kollega, Elliot Smith, i højere Grad Forskellighederne og understreger Lighedspunkter især i Kranievæggens store Tykkelse og Struktur hos *Sinanthropus* og *Eoanthropus*, *Pitldown*-Mennesket, hvis Kranieform i Rekonstruktionen dog afviger stærkt fra Pekingkallen ved den høje Pande og de svagtudviklede Øjenbrynsbuer.*)

Interessant er det, at *Pithecanthropus*, der i snart 40 Aar har været i Brændpunktet for de almindelige anthropogenetiske Teorier, med Pekingmennesket har faaet sin Bekræftelse. Selv om Teorier, der forklarer Javakalotten som Kraniedel af en kæmpestor Gibbon, vel nok er forladt af de fleste, har det dog den største Betydning, at Pekingfundet, ved i forskellige Henseender at fuldstændiggøre Javafundet (Hjerne-kassens Bund, Kæber og Tænder) gør det sikkert, at *Pithecanthropus* kan henregnes til Menneskeformerne (Hominiderne).

For Spørgsmaalet om Menneskets Afstamning ligger Pekingfundets største Betydning vel nok netop i dette, at den hidtil kendte, noget omtvistede, laveststaaende Mennesketype er blevet verificeret ved rigeligere Fund af en meget nærstaaende Form.

For den omstridte *Eoanthropus* ligger der ogsaa en Slags Bekræftelse i det Faktum, at den med Hensyn til visse Forhold (Skaltykkelsen f. Eks.) ikke mere er noget helt isoleret mellem de tidlige Menneskeformer.

Sammenligner man Pekingkraniet med de mere højtstaaende Neandertalers Hovedskaller (se Fig.), finder man i Formen visse Ligheder,

*) Da netop dette Parti ikke er fundet, men rekonstrueret, er der jo den Mulighed, at *Eoanthropus* kan have haft en fladere Pandehvælving (Diskussionsindlæg i Geografforeningen af Dr. V. Nordmann). I denne Fremhævelse af de bestaaende Forskelligheder mellem S. og P. ligger dog ingen Underkendelse af de paa andre Punkter uomtvistelige Ligheder.

men ogsaa betydelige Forskelligheder. Neandertalkranierne er baade længere og højere og har meget større Hjernerumfang — over 1300 cm³. Opretholdes Pekingmennesket som en selvstændig Type, maa den alt-saa efter tyske Forskeres Mening placeres mellem Javamennesket og Neandertaleren, — dog afgjort nærmest det første, men i visse Bygningstræk pegende mod den sidste.

Elliot Smith er derimod tilbøjelig til at anse S. for den mest primitive af disse Former.

Det er fristende og nærliggende at drage Slutninger om en genetisk Sammenhæng mellem de forskellige Led i denne morfologiske Udviklingsrække; — for noget saa dristigt giver disse spredte Fund dog ikke tilstrækkeligt Grundlag. Om *Sinanthropus*, *Eoanthropus* og *Pithecanthropus* er vore direkte Forfædre eller om de skal betragtes som Repræsentanter for senere uddøde Sidegrene paa det menneskelige Udviklingsstamtræ, maa eventuelle fremtidige Fund kaste Lys over.

LITTERATUR

C. Pei: An account of the discovery of an adult S. skull in the Chou Kou Tien deposits.

Bulletin. Geolog. Society China VIII 3 Peiping 1929.

*Davidson Black: Preliminary notice of the discovery of an adult S. skull.
B. G. S. Ch. VIII 3. Peiping 1929.

*Davidson Black: Interim Report on the skull of *Sinanthropus*.
B. G. S. Ch. IX 1. Peiping 1930.

*Davidson Black: Notice of the recovery of a second adult S. skull specimen.
B. G. S. Ch. IX 2. Peiping 1930.

Hans Weinert: Der S. als Bestätigung des *Pithecanthropus erectus*. Zeitschrift der Morphol. u. Anthropol. 29. 1931.

**Franz Weidenreich*: *Sinanthropus pekinensis* und seine Bedeutung für die Abstammungsgeschichte des Menschen. „Die Naturwissenschaften“. H. 40. 1931.

*Ales Hrdlicka: The skeleton remains of early man. Smithsonian Inst. 1930.

*Elliot Smith: *Sinanthropus* — Peking man. The scientific Monthly. Sept. 1931.

De med * betegnede Publikationer bringer Billeder af Fundet.

EFTERSKRIFT

Efter Artiklens Trykning har Elliot Smith i „The Times Weekly Edition“, 17. Dec. 1931, givet et Referat af de sidste Undersøgelser i Sommeren 1931, der har bragt sensationelle Fund af fundamental Betydning. I 4 Aar har man arbejdet ved Gravningerne bl. a. med Henblik paa eventuelle Redskabsfund uden at finde noget saadant; dette negative Resultat skabte en vis Tilbøjelighed for den Antagelse, at S. var ukendt med Benyttelse af Ben og Sten som

Redskabsmateriale og — forsaavidt der overhovedet var Tale om Redskabskultur — stod paa et meget lavt Trin.

Den ivrige Søgen er imidlertid kronet med Held. Pei har saaledes udgravet *Redskaber af Ben og Hjortetak* samt c. 2000 Stk. Kvartsit og andet Kvartsmateriale (dog ikke Flint!), af hvilke enkelte Stykker er formet til Redskaber (fashioned into implements). Samtidig meddeler Davidson-Black om Fund, der viser, at S. har haft Kendskab til Ildens Brug; efter dette er Hulerne ved Chou-Kou-Tien indtil videre det ældste, kendte Forekomststed for Menneskets Anvendelse af Ild. (c. 1 Mill. Aar, efter Chester A. Reeds). Da der endvidere berettes om Dyrekogler, der er flækkede for Marvens Skyld, og da Abbé Breuil, der har studeret Fundene paa Stedet, udtaler, at *Dyrekranier er knust for deraf at lave Skaale*, maa det vel antages, at S. har brugt Hulerne til Beboelse. De kommende Rapporter med Afbildninger og yderlig Oplysning om disse Fund maa afventes med Spænding.

Med Hensyn til Materiale for Bedømmelse af S.s genetiske Stilling skal der til Slut henvises til Davidson Blacks sidste Publikation: „On an adolescent skull of S. in comparison with an adult skull of the same species and with other hominid skulls, recent and fossil“ i „Paläontologia Sinica“, D. Vol. 7, 1931. Afhandlingen er et dels beskrivende, dels kritisk vurderende Arbejde, der bringer et storslaaet fotografisk og antropometrisk Billedmateriale. Davidson Black konkluderer sin Undersøgelse med at konstatere, at S. og *Pithecanthropus* er hinanden nærstaaende Former; P. bærer dog i visse Henseender Præg af at være en specialiseret Form, medens S. i Kranie- og Tandbygning har bevaret flere primitive Træk. Forskelligheder i Størrelse, Proportioner og Detailler er tilstrækkelig store til at berettigg Opretholdelsen af S. som en særlig Type, der systematisk ikke kan have staaet fjernt fra den Hominide, fra hvilken Neanderteren og *Homo sapiens*, Nutidsmennesket, har udviklet sig. A. S.